

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-10430 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin

Serie I ang. direkt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm. (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt – Taxering

Nr 10 1982 - Årg 12

Riksskatteverkets föreskrifter m m om avdrag för ökade levnadskostnader för yrkesfiskare;¹

RSV Dt
1982:17

RSFS 1982:49

utfärdade den 23 september 1982.

I punkt 19 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (KL) – SFS 1974:294 – regleras yrkesfiskares rätt till avdrag för ökning i levnadskostnaden vid fiske utom hemorten. Riksskatteverket (RSV) skall enligt samma lagrum för varje kalenderår fastställa belopp motsvarande högsta normala ökning i levnadskostnaden för ett dygn vid havsfiske och annat yrkesfiske.

Yrkesfiskare har rätt till avdrag för ökade levnadskostnader vid fiske utom hemorten. Med yrkesfiskare förstås fiskare som under hela eller del av året har fisket som enda yrke eller huvudyrke. I avdragsbelopp för ökade levnadskostnader får inräknas endast merkostnader för mat och diverse småutgifter.

Anvisningar:

Som bortovaro från hemorten räknas inte vistelse vid hemmahamn. Avdrag medges endast yrkesfiskare som företagit fiskeresor medförande en bortovaro från hemorten med mer än tio timmar. Avdraget bör som regel medges med ett schablonmässigt fastställt belopp avseende fiskeresor som medfört bortovaro från hemorten med mer än tio timmar (s k hemmafiskedagar) resp mer än ett dygn (s k havsfiskedagar).

Föreskrifter:

RSV har för kalenderåret 1982 såsom högsta normala ökning i levnadskostnaden för ett dygn fastställt ett belopp om 22 kr vid s k hemmafiske och 44 kr vid s k havsfiske.

Anvisningar:

Avdraget beräknas utifrån 150 fiskedagar per år. Högsta normala ökning i levnadskostnaden för ett helt år räknat skulle därmed uppgå till 3 300 kr vid hemmafiske och 6 600 kr vid havsfiske.

Schablonbeloppet kan frångås exempelvis om det visas att den faktiska ökningen i levnadskostnaden varit avsevärt högre. Yrkas högre avdrag bör uppgifterna om exempelvis antalet fiskedagar kunna styrkas genom förda anteckningar eller på annat sätt.

Vidare bör jämkning ske om antalet fiskedagar understiger 125 eller överstiger 175 eller om såväl s k hemmafiskeresor som s k havsfiskeresor företagits.

¹Jfr RSFS 1981:43 RSV Dt 1981:17

RSFS 1982:49
RSV Dt 1982:17

Följande bör iakttas vid sådan jämkning.

a) Om antalet s k havsfiskedagar understiger 125 eller om totala antalet fiskedagar, dvs såväl hemmafiske- som havsfiskedagar, understiger 125, bör alltid avdraget beräknas med utgångspunkt i schablonbeloppet för s k hemmafiske, dvs 3 300 kr. Detta belopp bör ökas med 22 kr/dag för varje havsfiskeresor som fiskaren företagit. Vidare bör schablonbeloppet minska med 27 kr för varje fiskedag som totala antalet fiskedagar understiger 125 dagar.

b) Överstiger antalet fiskedagar 175 ökas schablonbeloppen 3 300 kr och 6 600 kr med 22 resp 44 kr för varje överskjutande fiskedag.

Dessa föreskrifter m m tillämpas fr o m 1983 års taxering.

RSV Dt
1982:18

Riksskatteverkets anvisningar om värdering av aktier m m;¹

RSFS 1982:50

utfärdade den 23 september 1982.

För beräkning av skattepliktig förmögenhet har RSV den 23 september 1982 med stöd av 3 § instruktionen (1970:752) för riksskatteverket beslutat meddela följande anvisningar för värdering av aktier som inte är börsnoterade. Anvisningarna gäller i tillämpliga delar även värdering av andel i ekonomisk förening, handelsbolag och kommanditbolag. Anvisningarna är i fråga om förmögenhetsbeskattningen avsedda att tillämpas fr o m 1983 års taxering.

1 Allmänt om värderingen samt författningsbestämmelser

Enligt 41 § taxeringslagen (TL) föreligger skyldighet för aktiebolag och ekonomisk förening att efter anmaning lämna uppgift om tillgångar och skulder (blankett RSV 3554) samt andra omständigheter av betydelse för värderingen.

Värderingen görs av länsstyrelsen i det län där bolaget har sin hemortskommun. Till uppgifterna för värdering av aktier skall bifogas bolagets årsredovisning och övriga handlingar som kan vara av betydelse för värderingen av bolagets aktier. För bolag som ingår i koncern görs värderingen av länsstyrelsen i det län där moderbolaget har sin hemortskommun.

Till grund för de förslag till värden som upprättas av länsstyrelsen kan dessutom användas uppgifter i bolagens allmänna självdeklarationer.

Värdering behöver ske endast om förmögenheten föranleder skattskyldighet i Sverige. Sålunda värderas inte bolag och föreningar som ägs av exempelvis stat och kommun, vissa stiftelser eller av personer som inte är bosatta i Sverige. Värderingsreglerna för beräkning av skattepliktig förmögenhet finns i 1–5 §§ samt i anvisningarna till 3 och 4 §§ i lagen

¹Jfr RSFS 1981:39 RSV Dt 1981:15

om statlig förmögenhetsskatt (SFL).

Enligt 1 § SFL är kalenderåret före taxeringsåret *beskattningsår* vid förmögenhetsbeskattningen. Värderingen skall därför grundas på det värde som gäller vid utgången av beskattningsåret. Av praktiska skäl får dock värderingen ske med ledning av senast upprättade bokslut. Om bokslutstidpunkten inte sammanfaller med kalenderårets utgång får justering ske beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

Vid förmögenhetsbeskattningen av aktier gäller olika värderingsgrunder beroende på om aktierna är börsnoterade eller inte (se 2.1 och 2.2).

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

2 Värderingsgrunder

2.1 Börsnoterade aktier

Aktier som noteras på in- eller utländsk börs skall enligt 4 § sjätte stycket SFL tas upp till det noterade värdet eller, om detta inte motsvarar vad som skulle kunna påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, till det pris som skulle kunna påräknas vid en sådan försäljning. Med inländsk börs avses Stockholms fondbörs. Aktie anses noterad på Stockholms fondbörs om aktien vid beskattningsårets utgång är inregistrerad där.

Förmögenhetsvärdet på noterade aktier finns bl a i RSVs broschyr "Aktiekurser m m till ledning för . . . års taxering" (RSV 348).

2.2 Aktier som inte är börsnoterade

Även aktier som inte är börsnoterade värderas till marknadsvärde. I den mån bolaget innehar förvärvskälla inom inkomstlagen rörelse eller jordbruk får dock — även om detta leder till lägre värde än marknadsvärdet — aktierna värderas med utgångspunkt i värdet av de tillgångar och skulder som ingår i bolaget. Skillnaden mellan värdet av tillgångarna och de avdragsgilla skulderna utgör bolagets substansvärde.

För bolag vars tillgångar och skulder ingår i förvärvskälla inom annat inkomstslag än rörelse eller jordbruk får substansvärdet anses normalt ge uttryck för marknadsvärdet.

Förmögenhet som är nedlagd i förvärvskälla i inkomstlagen jordbruk eller rörelse får vid aktievärderingen tas upp till 30 % av substansvärdet. Om förvärvskällan innehas med fideikommissrätt är motsvarande procentsats 20. Varje förvärvskälla skall i princip värderas för sig (se även 4).

Vid den praktiska tillämpningen kan dock samtliga förvärvskällor inom respektive inkomstslag redovisas som om dessa utgjort samma förvärvskälla (se även avsnitt 3.5).

2.2.1 Förmögenhet i jordbruk och rörelse (s k företagsförmögenhet)

S k företagsförmögenhet tas som nyss nämnts upp endast till viss del av substansvärdet. Sådan reducering av substansvärdet får ske enbart vad gäller tillgångar och skulder i förvärvskälla inom inkomstlagen rörelse eller jordbruk. Tillgångar är hänförliga till rörelse eller jordbruk om tillgångarna stadigvarande brukas, omsätts eller på annat liknande sätt

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

ingår i verksamheten. Tillgångar som vid inkomsttaxeringen hänförs till rörelse eller jordbruk bör normalt behandlas som företagsförmögenhet vid aktievärderingen. Motsvarande gäller i fråga om skulder.

Tillgångar och skulder i verksamheten skall dock i vissa fall vid denna värdering behandlas på annat sätt än vad som är fallet vid inkomsttaxeringen.

Bostadsbyggnad med tillhörande tomtmark på jordbruksfastighet räknas således inte som företagsförmögenhet utom i vissa fall. Däremot får viss annan egendom, som vid inkomstbeskattningen inte anses ingå i rörelse eller jordbruk, ändå behandlas som företagsförmögenhet vid aktievärderingen, med reducerat förmögensvärde som följd. Detta gäller

- täktmark, exploateringsenhet o d
- fastighet för fritidsuthyrning.

Bostadsbyggnad och därtill hörande tomtmark på jordbruksfastighet räknas som företagsförmögenhet endast i de fall byggnad används som bostad för ägarens eller arrendatorns arbetskraft eller ingår i förvärvskälla som innehas med fideikommissrätt. Däremot räknas *inte* sådan egendom som företagsförmögenhet om byggnaden

- används för annat ändamål än som bostad för ägarens eller arrendatorns arbetskraft *och*
- till övervägande del är inrättad för bostadsändamål.

Till bostad för ägarens eller arrendatorns arbetskraft räknas inte bostad för anställd som har bestämmande inflytande över bolaget (se punkt 2 e, femte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, KL).

Om en bostadsbyggnad med därtill hörande tomtmark inte skall behandlas som tillgång i förvärvskälla inom inkomstslaget jordbruksfastighet skall i förvärvskällan inte heller anses ingå sådana skulder som är hänförliga till byggnaden och tomtmarken. Angående beräkning av dessa skulder se 3.4.

För att en bostadsbyggnad vid aktievärderingen skall behandlas som tillgång i jordbruket erfordras att bolaget lämnar utredning om byggnadens användning samt om det taxeringsvärde som belöper på byggnaden och den till byggnaden hörande tomtmarken.

Täktmark, exploateringsenhet o d räknas som företagsförmögenhet i de fall fråga är om egendom som enligt 4 kap 5 § första stycket fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ingår i en industrienhet avseende täktmark eller exploateringsmark och således vid fastighetstaxeringen behandlas som "annan fastighet". Sådan egendom skall — även om den enligt kommunalskattelagen inte utgör tillgång i rörelse, t ex därför att utvinning eller exploatering ännu inte har påbörjats — vid förmögensberäkningen ändå anses som en särskild förvärvskälla inom inkomstslaget rörelse. Detta gäller även industribyggnad på täktmark. De skulder som är hänförliga till nämnda tillgångar ingår också i förvärvskällan.

Med *fastighet för fritidsuthyrning* avses i detta sammanhang byggnad med tillhörande tomtmark som ingår i en eller flera småhusenheter enligt 4 kap 5 § första stycket fastighetstaxeringslagen och har beskattningsskatten annan fastighet samt vid inkomsttaxeringen inte räknas som till-

gång i rörelse.

För att sådan egendom skall få räknas som särskild förvärvskälla inom inkomstslaget rörelse krävs att följande villkor är uppfyllda:

1. Fritidsuthyrningen skall ske *regelbundet*, dvs verksamheten skall ha pågått eller kan antas komma att pågå under flera år.
2. Uthyrningsverksamheten skall årligen ha en *viss minsta omfattning*. Fritidsuthyrning som gäller tomter skall omfatta hela året. Beträffande byggnader kan det vara tillräckligt att uthyrningen omfattar bara en del av året. Även i de fall byggnad hyrs ut i sådan omfattning att fastigheten vid inkomsttaxeringen skall redovisas enligt sk konventionell metod får omfattningen anses vara tillräcklig (se bl a 24 § 1 mom och punkt 6 av anvisningarna till 24 § KL).
I fråga om verksamhetens omfattning krävs vidare att den skattskyldige hyr ut *minst tre småhus eller tomter avsedda för småhus som ägs av annan än fastighetsägaren*.
Uttrycket småhus har i detta sammanhang samma innebörd som enligt 2 kap 2 § fastighetstaxeringslagen, dvs byggnad som är inrättad till bostad åt en eller två familjer (inklusive garage, förråd och annan mindre byggnad).
3. Minimikraven på uthyrning enligt ovan skall avse mark och byggnad på *en och samma ort*.
Om byggnaderna eller tomterna ligger inom samma tätortsområde anses de tillhöra en och samma ort. Det tätortsbegrepp som tillämpas i fråga om reglerna för avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa kan tjäna till ledning vid bestämmandet av vad som skall räknas som tätort (se RSV Dt 1976:57 eller RSV 3209). Till tätortsområdet kan i vissa fall inräknas även den bebyggelse som visserligen inte kan anses tillhöra själva tätorten men som har ett visst nära samband med tätorten vad gäller service o d.
I många fall saknas dock tätortsbebyggelse. I så fall får frågan om fastigheterna anses tillhöra samma ort bestämmas med utgångspunkt från byggnaden eller tomten.
De fastigheter vars närmaste omgivning till någon del är gemensamma får i så fall alltid anses tillhöra samma ort. Med fastighets närmaste omgivning får anses det område som ligger inom ett avstånd på 10 km från fastigheten.
4. Fritidsuthyrning skall ske till *annan än närstående*. Som närstående räknas
för fysisk person: de personer som anges i 35 § 1 a mom KL,
för dödsbo: dödsbodelägarna och dem närstående personer,
för fåmansföretag enligt 35 § 1 a mom KL: företagsledaren och delägarna i företaget samt närstående till dessa personer.

3 Substansvärdemetoden

Substansvärdet motsvaras av skillnaden mellan värdet av bolagets tillgångar och skulder. Tillgångarna och skulderna medräknas och värderas vid denna beräkning i princip i enlighet med bestämmelserna i SFL.

3.1 Tillgångar i jordbruk eller rörelse

Fastighet skall i princip tas upp till taxeringsvärdet året före taxeringsåret oavsett om annat år redovisats i de räkenskapshandlingar som legat till grund för aktievärderingen. Var sådant värde inte åsatt året före taxeringsåret räknas inte något värde för fastigheten. Om fastigheten är omsättningstillgång värderas fastigheten enligt särskilda regler (se nedan). Fastighet som inte helt används i jordbruk eller rörelse behandlas delvis som s k rörelsefrämmande tillgång (se dock 2.2.1 och 3.3). Fastighet som innehas med tomträtt tas upp till det taxerade byggnadsvärdet. (För värdering av tomträtt se nedan.)

I de fall fastighetens värde minskat genom skogsavverkning eller täktverksamhet eller till följd av brand, vattenflöde eller jämförlig händelse och detta föranleder särskild fastighetstaxering under taxeringsåret skall fastigheten tas upp till det taxeringsvärde, som åsatts för taxeringsåret. Eftersom detta värde inte är känt när det värde bestäms, som tas in i den av RSV årligen utgivna aktievärderingslistan, får värdet beräknas med ledning av bestämmelserna i fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Värdet skall avse fastighetens beskaffenhet vid taxeringsårets ingång.

Fastighet som är belägen i utlandet bör i princip värderas till marknadsvärdet. Om detta inte går att fastställa, kan fastigheten tas upp till anskaffningsvärdet. Har fastigheten anskaffats inom den senaste femårsperioden kan med hänsyn till bl a riskerna för prisfall lägre värde godtas, dock lägst 75 % av anskaffningsvärdet.

I taxeringsvärdet ingår bl a värde av s k byggnadstillbehör. Däremot inräknas inte i taxeringsvärdet värde av s k industritillbehör. I de fall byggnadstillbehör i balansräkningen redovisats som annan tillgång än fastighet (exempelvis som inventarier eller markanläggningar) skall sådana tillgångar vid värderingen ändå tas upp som fastighet och räknas in i taxeringsvärdet. Uppgift måste därför lämnas om bokfört oavskrivet värde av sådana tillgångar. Industritillbehör medräknas däremot bland de övriga skattepliktiga tillgångarna.

Inventarier som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten skall tas upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för skälig avskrivning eller utrangering. Som skälig avskrivning kan i regel godtas de vid inkomstbeskattningen medgivna avdragen för värdeminskning. Om räkenskapsenlig avskrivning tillämpas innebär detta att bokfört värde i regel kan godtas.

Föreligger betydande dold reserv, vilket exempelvis kan förekomma i rederier, eldistributionsföretag o d eller i företag vars verksamhet innebär att inventarier o d anskaffas förhållandevis ofta och till betydande värden (t ex uthyrningsföretag) bör dock inventarierna tas upp till anskaffningsvärdet minskat med beräknad planerlig avskrivning. Den årliga avskrivningen får normalt beräknas till 15 % av tillgångens anskaffningsvärde. För bussar, lastbilar, grävmaskiner, kranar o d får dock godtas en något högre avskrivningsprocent (20–25). För fartyg och andra tillgångar med förhållandevis lång ekonomisk livslängd bör däremot lägre procentsats tillämpas (6–8).

Om inventarierna skrivits av genom ianspråktagande av tidigare gjord

fondavsättning eller om inventarierna skrivits av mot erhållet avskrivningslån o d bör inventariernas bokförda värde höjas.

Om inventariernas anskaffningsvärde minskats genom sådant in-
språktagande eller på annat därmed jämförligt sätt bör i regel bokfört
värde justeras. Sådan justering bör ske på så sätt att det belopp med
vilket anskaffningsvärdet har minskats helt eller delvis tilläggs bokfört
värde. Tillägget bör i regel beräknas som om tillgången i stället skrivits
av genom årliga värdeminskingsavdrag beräknade efter 20 % för helt år
räknat på anskaffningsvärdet såvida inte annan procentsats enligt ovan
för planelig avskrivning bör tillämpas.

Lager värderas som helhet utan hänsyn till påräknelig vinst vid för-
säljning i detalj. Som värde godtas det lägsta av anskaffnings- respektive
återanskaffningsvärdet enligt principen först in — först ut. Tillgångar
som tillverkats inom det egna företaget tas upp till tillverkningskostna-
derna, såväl direkta som indirekta, varvid dock bortses från ränta på eget
kapital.

Värdet av lagret får minskas med hänsyn till inkurans och prisfallsrisk.

Avdrag för inkurans beräknas efter samma grunder som vid inkomst-
taxeringen, vilket innebär att avdrag normalt medges med 5 % såvida
inte annat visas. Avdrag för inkurans medges dock inte när detta fram-
står som uppenbart opåkallat, t ex för fastigheter. För vissa branscher
medges utan särskild utredning normalt högre avdrag enligt följande.

Bransch	Avdrags- procent
Textildetaljhandeln	20
Pälsdetaljhandeln	15
Den manuellt arbetande glasindustrin	15
Skodetaljhandeln	10
Ur- och optikerdetaljhandeln	10
Guldsmedsbranschen, detalj- och grosshandeln	10
Trikåindustrin	10
Läderindustrin	10
Handskindustrin	10
Skinnvaruindustrin (tillverkning av skinnkläder och handskar)	10
Glas- och porslinsdetaljhandeln	8

Lager av djur på jordbruksfastighet eller renar i renskötselrörelse
värderas med ledning av RSVs föreskrifter.

Avdrag för prisfallsrisk bör i regel schablonmässigt medges med 15 %
av lagrets värde efter inkurans. Om det är uppenbart att prisfallsrisken
i visst fall är väsentligt mindre än denna schablon, bör avdraget i mot-
svarande mån minskas. Ovan angivna procentsats tillämpas inte för
lager av värdepapper.

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

Avdrag för prisfallsrisk bör inte medges om försäljningspriset för varorna redan är säkerställt, t ex genom statlig prisgaranti eller för kontraherade varor.

Fastighet som utgör lagertillgång skall liksom övriga omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet. I anskaffningsvärdet för fastighet som uppförts i egen regi medräknas både direkta och indirekta kostnader. Anskaffningsvärdet får vidare minskas med de årliga värdeminskingsavdrag som godtas vid inkomsttaxeringen. Avdrag för prisfallsrisk medges endast om det kan visas att marknadsvärdet är lägre.

Fastighet får inte tas upp till lägre värde än taxeringsvärdet eller — om fastigheten innehas med tomträtt — taxerat byggnadsvärde.

För varje fastighet skall uppgift lämnas om taxeringsvärde, anskaffningsvärde, årliga värdeminskingsavdrag som kunnat medges vid inkomsttaxeringen samt bokfört värde. Av uppgiften om anskaffningsvärdet bör framgå hur stor del som utgörs av indirekta kostnader samt hur dessa har beräknats.

Tvångslager av mineraloljor tas upp till belopp motsvarande hälften av skillnaden mellan lagrets anskaffningsvärde och den skuld som belöper på detta lager.

Vid värdering av *pågående arbeten* i företag, för vilka vid inkomsttaxeringen anvisats särskilda regler, tillämpas samma regler vid förmögensvärderingen (Jfr RSV Dt 1975:23 och 1976:48). I så fall får erhållna likvider för de pågående arbetena (förskott) tas upp som skuld. I de fall sådana regler inte gäller behöver — om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder annan bedömning — värdet av pågående arbeten tas upp som tillgång endast i den mån dessa redovisats i räkenskaperna och medräknas i så fall till belopp motsvarande bokfört värde. Erhållna likvider för pågående arbeten (förskott) får räknas som skuld i de fall sådan post skuldförts i räkenskaperna.

Värdet av *kontraherade tillgångar* samt på sådana tillgångar belöpan- de skulder medräknas i regel inte vid värderingen, om inte avdrag för nedskrivning på sådan tillgång kan medges vid inkomsttaxeringen. Mottagna respektive lämnade förskott på kontraherade tillgångar bör däremot vid värderingen tas upp som skuld respektive tillgång. Avverkningsrätter behandlas emellertid inte som kontraherade tillgångar utan tas upp till sitt verkliga värde.

Naturtillgångar och fyndigheter, som ingår i fastighet som inte ägs av bolaget, tas upp till anskaffningsvärdet minskat med skäligt belopp för eventuell substansminskning, dvs i regel till bokfört värde. Något värde av sådan tillgång tas inte upp om tillgången tillhör egen fastighet eftersom detta då ingår i fastighetens taxeringsvärde.

Patenträtt som inte utgör omsättningstillgång tas upp till anskaffningsvärdet minskat med skäligt avdrag för värdeminskning.

Andel i bostadsrättsförening tas upp till ett värde som motsvarar bolagets andel i föreningens förmögenhet (se 4 §, tolfte stycket, SFL).

Vattenfallsrätt och tomträtt skall i princip tas upp som tillgång och till belopp motsvarande beräknat marknadsvärde. Vid bedömningen av en tomträtts marknadsvärde får hänsyn tas till villkoren för upplåtelsen

samt det ändamål för vilket fastigheten är avsedd att användas. Tomträtt som utnyttjas för industriellt eller liknande ändamål och vars marknadsvärde får anses förhållandevis obetydligt bör i regel inte åsättas något värde.

Värdepapper, som inte utgör lagertillgång och inte utgör aktier i dotterbolag, skall specificeras och tas upp till samma värde som skulle gällt för en fysisk person med motsvarande värdepappersinnehav. Börsnoterade aktier tas alltid upp till marknadsvärde (se 3.3). Angående aktier i dotterbolag, se 5.

Som tillgång vid förmögenhetsberäkningen tas inte upp värde av *goodwill*, *hyresrätt* eller *aktiverade organisations- och etableringskostnader*. De skulder som belöper på sådana tillgångar får däremot medräknas som skuld.

Vid nyemission skall *tillskjutet belopp*, som ännu inte beaktats i bokslutet, tas upp som tillgång om emissionen registrerats hos patent- och registreringsverket före beskattningsårets utgång.

3.2 Skulder i jordbruk eller rörelse

Värdet av tillgångar nedlagda i rörelse eller jordbruk får vid substansvärderingen minskas med låneskulder, varuskulder och andra liknande skulder. Avdrag får även ske för vissa andra åtaganden i samband med den bedrivna verksamheten, som visserligen inte kan anses utgöra skulder i egentlig bemärkelse utan snarare får ses som reserveringar för lämnade förpliktelser, ingångna avtal o d. Som skuld räknas däremot inte sådana statliga eller kommunala lån som har bidragskaraktär, bl a s k avskrivningslån (Jfr 19 § KL).

Inteckningslån räknas som skuld även i de fall något taxeringsvärde inte har fastställts för den intecknade fastigheten för året före taxeringsåret. För fastighet som enligt 3 kap. fastighetstaxeringslagen är undantagen från skatteplikt medges dock inte avdrag för skuld.

Latenta skatteskulder får inte avräknas som skuld i vidare mån än som direkt följer av vad som sägs nedan. Således får exempelvis i balansräkningen redovisad lagerreserv eller resultatutjämningsfond inte till någon del räknas som vid värderingen avdragsgill skuld.

Angående fördelning av skulder se 3.4.

Vid värderingen gäller i övrigt följande.

Avsättning för garantirisker räknas som skuld om avsättning gjorts i räkenskaper och i den mån avdrag medgetts vid inkomsttaxeringen.

Obeskattad fondavsättning (t ex investeringsfond) får medräknas som skuld med belopp motsvarande hälften av det avsatta beloppet. Angående resultatutjämningsfond se ovan.

Om bland skulderna ingår *pensionsskuld* skall närmare uppgifter lämnas, bl a om pensionsåtagandena tryggats och i så fall på vilket sätt. Detta kan lämpligen ske på blankett RSV 3096.

Skuld på grund av pensionsåtagande räknas som skuld vid aktievärdering om åtagandet får inräknas i pensionsreserven vid beräkning vid inkomsttaxeringen av avdragsgill kostnad för att trygga pensionsåtagan-

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

den. I de fall skuldposten "Avsatt till pensioner" överstiger pensionsreserven och alltså innehåller disponibla pensionsmedel (Jfr blankett RSV 3096), skall de disponibla medlen inte medräknas som skuld. Även om pensionsåtagande inte tagits upp bland skulderna i balansräkningen utan endast angetts "inom linjen" eller omnämnts på en annan plats i bolagets årsredovisning och villkoren i övrigt för avdrag vid inkomsttaxeringen för tryggande av pensionsåtagandet är uppfyllda, bör åtagandet räknas som skuld.

För annan arbetstagare än den som har bestämmande inflytande över bolaget (se punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 § KL) medräknas beträffande pensionsåtagande även sådan del, för vilken avdrag för tryggande av åtagandet inte medges vid inkomsttaxeringen, om pensionsåtagandet till denna del angetts i årsredovisningen.

Den del av ett bolags pensionsåtagande som täcks av pensionsstiftelsens förmögenhet får inte medräknas bland skulderna. En värdering av pensionsstiftelsens förmögenhet kan således bli aktuell i samband med beräkning av pensionskund i bolaget.

Vid en sådan värdering av pensionsstiftelsens förmögenhet tillämpas samma värderingsgrunder som vid värdering av aktier, oavsett att stiftelsen själv inte är skattskyldig för annan förmögenhet än fastighet. Om stiftelsen tecknat kapitalförsäkring på den pensionsberättigades liv, bör såsom tillgång tas upp återköpsvärdet av försäkringen eller, i fråga om inte återköpsberättigad försäkring, det tekniska återköpsvärdet.

Som skuld räknas i princip samtliga vid beskattningsårets utgång debiterade inte betalda *skatter*. I fråga om ännu inte debiterade svenska allmänna skatter räknas som skuld vad som enligt god redovisningssed kan beräknas med ledning av senast upprättat bokslut.

Skatteskulder, som aktualiserats efter bokslutstidpunkten exempelvis med anledning av taxeringsåtgärder, får beaktas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

Som skuld räknas inte vad aktieägare tillskjutit bolaget med villkor att återbetalning skall ske om vinst uppkommer — s k *villkorligt aktieägarretillskott*.

Vid substansvärderingen av aktiebolag bör hänsyn tas till bolagets beräknade *utskiftningsskatteskuld* — s k latent utskiftningsskatteskuld (ang koncerner se vidare 5). Denna skuld beräknas till 40 % av skillnaden mellan bolagets tillgångar och skulder minskad med de belopp som aktieägare tillskjutit bolaget i pengar eller annat — tillskjutet belopp — varvid tillgångarna och skulderna värderas enligt dessa anvisningar. Den beräknade utskiftningsskatteskulden medräknas bland skulderna till halva beloppet.

3.3. Rörelsefrämmande poster

Tillgångar och skulder som inte ingår i förvärvskälla inom inkomstlagen rörelse eller jordbruk — s k rörelsefrämmande poster — skall värderas för sig. Någon reducering får inte göras av sådan förmögenhet.

Som rörelsefrämmande poster räknas tillgångar och skulder som inte kan anses ha ett naturligt samband med eller som inte varit direkt föranledda av den bedrivna verksamheten. Som exempel på sådana

tillgångar kan nämnas kapitalplaceringsaktier och fastighet som varken utgör omsättningstillgång eller används i rörelsen. Om fastighet används endast delvis i verksamheten bör den del av fastighetens värde som skall anses ingå i förvärvskällan i regel beräknas med utgångspunkt från den disponerade ytan i förhållande till den totala ytan.

Börsnoterade värdepapper räknas i regel alltid som rörelsefrämmande tillgångar.

Vid värdering av börsnoterade värdepapper kan av praktiska skäl kursvärdet (lägsta betalkurs eller om köp inte förekommit lägsta köpkurs) den 1 september året före taxeringsåret användas, om inte värdet av hela aktieinnehavet den 1 september väsentligt avviker från värdet den 31 december samma år. Om värdepapper sålts eller anskaffats efter bokslutsdagen och om kursvärdet avviker väsentligt från köpeskillingen bör justering göras för skillnaden.

Övriga värdepapper tas upp till det värde som framkommer vid en värdering enligt dessa anvisningar (jfr 5 angående aktier i dotterbolag).

Utlånade medel som saknar direkt samband med verksamheten, bl a lån till aktieägare eller styrelseledamöter och dem närstående personer, räknas som rörelsefrämmande tillgång. *Inlånade medel* räknas som rörelsefrämmande skuld under motsvarande förutsättningar. Så får i regel inlånade medel från aktieägare behandlas exempelvis i de fall samtliga eller så gott som samtliga bolagets aktier innehas av en person eller av denne tillsammans med maken.

Som rörelsefrämmande tillgångar kan ibland anses viss del av bolagets *likvida tillgångar*. Om bolagets likvida medel är onormalt stora och dessa väsentligt överstiger de kortfristiga skulderna kan viss del av medlen anses utgöra rörelsefrämmande tillgång om det inte görs sannolikt att medlen är erforderliga med hänsyn till bolagets fortsatta verksamhet. Enbart den omständigheten att bolagets likvida medel tillfälligtvis är onormalt stora till följd av t ex avyttring av anläggningstillgång bör i regel inte föranleda att dessa medel anses som rörelsefrämmande. Till de rörelsefrämmande skulderna räknas även del av utskiftningsskatteskulden som belöper på den rörelsefrämmande förmögenheten (se 3.4).

3.4 Fördelning av skulderna

Om bolaget har tillgångar hänförliga till både rörelse och jordbruk eller om i bolaget ingår sk rörelsefrämmande förmögenhet kan fördelning av skulderna bli aktuell.

I det fall bostadsbyggnad på jordbruksfastighet inte skall behandlas som företagsförmögenhet (se 2.2.1) och om bolaget även har förmögenhet hänförlig till annat inkomstslag än jordbruk görs först en uppdelning av skulderna på de olika inkomstslagen. Därefter sker fördelning av låneskuld hänförlig till bostadsbyggnad på jordbruksfastighet och låneskuld hänförlig till jordbruket i övrigt. På byggnaden och tomtmarken skall därvid anses belöpa så stor del av låneskulderna i förvärvskällan som byggnadens och tomtmarkens taxeringsvärde utgör av det sammanlagda värdet av tillgångar i förvärvskällan inklusive byggnader och tomtmark. Övriga tillgångar i förvärvskällan tas vid denna beräkning

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

upp till de värden som åsätts enligt substansvärdeметoden. Med låneskuld avses skuld som uppkommit genom en fristående penningtransaktion, således inte exempelvis leverantörsskulder.

I de fall flera förvärvskällor finns inom inkomstslaget jordbruksfastighet får samtliga sådana förvärvskällor vid fördelningen behandlas som om de utgjort en enda förvärvskälla.

Den avdragsgilla delen av den beräknade utskiftningskatteskulden fördelas mellan dels positivt värde av förvärvskällorna inom inkomstslagen rörelse eller jordbruk dels positivt värde av övriga förvärvskällor.

3.5 Bolagets förmögenhetsvärde enligt substansvärdeметoden

Aktiernas förmögenhetsvärde utgör summan av värdena av bolagets samtliga förvärvskällor och i förekommande fall värdet av aktier i dotterbolag.

Förvärvskälla som ingår i inkomstslagen rörelse eller jordbruk tas upp till 30 % av det beräknade substansvärdet. Förvärvskälla som innehas med fideikommissrätt tas upp till 20 % av motsvarande värde. Substansvärdet tas upp på samma sätt även i det fall företaget som innehar förvärvskällan helt eller delvis ägs av ett annat företag. Detta gäller även i fråga om minoritetsposter. Förvärvskällans substansvärde kan emellertid bli föremål för reducereing endast i ett led (se 5). Om värdet av skulderna i en förvärvskälla inom nyss nämnda inkomstslag överstiger värdet av tillgångarna får skillnaden dras av från värdet av annan bolaget tillhörig förvärvskälla. Sådan skillnad skall dock i första hand avräknas från substansvärdet av annan förvärvskälla inom inkomstslagen rörelse eller jordbruk. Först därefter får reducereing ske på eventuellt kvarstående positivt belopp. Eventuellt kvarstående negativt belopp får däremot i sin helhet avräknas från värdet av annan förvärvskälla s k rörelsefrämmande förmögenhet.

4 Övriga metoder

Som nämnts under 2.2 får aktier som inte är börsnoterade värderas även till marknadsvärde. En värdering enligt substansvärdeметoden torde normalt leda till ett värde som åtminstone inte överstiger marknadsvärdet, i synnerhet inte när substansvärdet reducerats till 30 %. Detta värde får i de flesta fall anses ge uttryck för ett lägsta marknadsvärde på aktierna. Särskilt med hänsyn till de svårigheter som finns att beräkna ett marknadsvärde för icke börsnoterade aktier får annan metod än substansvärdeметoden användas endast i undantagsfall. Kan det emellertid göras sannolikt att aktiernas marknadsvärde verkligen är lägre än vad som framkommit enligt substansvärdeметoden bör en sådan beräkning i regel ske utifrån en likvidations- eller avkastningsvärdeberäkning.

Likvidationsvärdeberäkning får ske endast om det kan göras sannolikt att bolagets verksamhet inom en snar framtid kommer att avvecklas samt i förekommande fall i fråga om s k vilande bolag och förvaltningsbolag (se 2.2). Vid en sådan beräkning bör tillgångarna, om omständigheterna i det enskilda fallet inte föranleder annat, värderas som om avyttring kunnat ske under normala förhållanden och avvecklingen i övrigt kun-

nat genomföras under en förhållandevis lång avvecklingstid.

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

Värdering enligt *avkastningsvärde*metoden får godtas om en avveckling av bolaget inte skäligen kan komma i fråga av bl a sysselsättningspolitiska orsaker eller det av annan anledning inte kan anses som rimligt att verksamheten överförs i annan företagsform (se dock nedan under den sk schablonmässiga avkastningsvärde

beräkningen bör normalt grundas på vinstutvecklingen under en längre tidsperiod, 5–10 år. Se även 3.2 och 3.3 av RSVs anvisningar RSV Dt 1976:15.

I de fall substansvärde

metoden leder till högre värde än marknadsvärdet kan avkastningsvärdet i vissa fall också beräknas med ledning av vinstutdelning samt förväntad utdelning, dvs efter den sk *schablonmässiga avkastningsvärde*metoden. Sådan värdering kan komma i fråga för

1. marknadsbolag, där representativa betalkurser inte kan urskiljas
2. bolag som inte är marknadsbolag men där bolagen på grund av aktiernas spridning och/eller bolagens utdelningspolitik står marknadsbolagen nära
3. förvaltningsbolag, som inte är fåmansbolag.

Metoden förutsätter att vinstutdelning sker i skäligen omfattning och att vinstdisposition i form av för stora löneuttag o d inte förekommer.

Vid tillämpningen av den schablonmässiga avkastningsvärdeberäkningen kan följande procentsatser användas.

	Kapitaliseringsprocent
Verkstadsindustri och bruk	5 %
Byggnadsindustri	5 %
Trä- och cellulosaindustri	6 %
Pappersbruk	6 %
Grafisk industri	5 %
Textilindustri	8 %
Läkemedelsindustri	3 %
Färgindustri	6 %
Annan kemisk-teknisk industri	5 %
Varuhandel	7 %
Rederier	8 %
Fastighetsbolag	4 %
Investmentbolag	5 %

Om bolagets verksamhet inte direkt tillhör ovan angivna branscher kan viss ledning erhållas av procentsiffrorna för näraliggande branscher. Eftersom det kan antas att högre krav på utdelning ställs på inte börsnoterade aktier bör de angivna procentsatserna i vissa fall höjas, dock inte med mer än 1,5 procentenhet.

Värdet per aktie räknas fram som utdelningen i kronor per aktie dividerad med kapitaliseringsprocenten uttryckt i hundradelar.

Exempel Utdelning 10 kr
Kapitaliseringsprocent 5

Värde per aktie $\frac{10}{0,05} = 200$ kr

5 Värdering av koncern

I koncerner åsätts i princip endast moderbolagets aktier värde, varvid hänsyn tas till dotterbolagens förmögenhet. Med dotterbolag avses dotterföretag i aktiebolagslagens mening (se 1 kap. 2 § aktiebolagslagen). I samband med värderingen av moderbolaget värderas således även samtliga dotterbolag. Bolag, som anmanats lämna värderingsuppgift, skall därför även bifoga värderingsuppgifter för dotterbolagen. Dotterbolag som anmanats lämna värderingsuppgifter behöver därför på blanketten endast ange ägarförhållandena om inte särskilt värde skall åsättas dess aktier. Om ägarna är flera eller om en del av aktierna ägs av fysiska personer bör dotterbolag lämna egna värderingsuppgifter.

Koncerner värderas antingen genom en värdering av varje bolag för sig eller genom värdering av koncernen i dess helhet med ledning av koncernbalansräkning. Sker värdering utifrån koncernbalansräkning skall årsredovisningarna för samtliga i koncernen ingående bolag bifogas uppgiften för aktievärdering.

Vid värdering enligt substansvärdemetoden uträknas först värdet av respektive dotterbolag. Till moderbolaget överförs värdet före avdrag för utskiftningskatt och reducering fördelat på tillgångar tillhöriga förvärvskälla inom rörelse eller jordbruk respektive annan förvärvskälla (rörelsefrämmande poster). Negativa värden får överföras till moderbolaget. Varken goodwill eller negativ goodwill tas med vid beräkning av moderbolags förmögenhet.

Avdrag för latent utskiftningskatteskuld beräknas endast i samband med värderingen av moderbolaget. Som tillskjutet belopp godtas vad som tillskjutits i moderbolaget. Därefter sker reducering till 30 % för förvärvskällor inom inkomstlagen rörelse eller jordbruk. Negativt värde reduceras inte. Även i det fall förvaltande moderbolag helt eller delvis äger dotterbolag som innehar sådan förvärvskälla direkt eller indirekt minskas substansvärdet av dotterbolagets förvärvskälla, till den del moderbolaget genom sitt aktieinnehav i dotterbolaget kan sägas ha del i förvärvskällan, till 30 %. Reducering får göras endast i ett led.

Är moderbolaget rörelsedrivande och dotterbolaget förvaltande tas dotterbolagets substansvärde upp hos moderbolaget som rörelsefrämmande post.

Vid värdering av aktier i fastighetsförvaltande dotterbolag får emellertid värdering ske som om bolaget varit rörelsedrivande under förutsättning att bolagets samtliga aktier ägs av rörelsedrivande byggnadsaktiebolag, dvs utgör lageraktier hos moderbolaget.

På samma sätt sker värderingen för fastighetsförvaltande koncernbolag vars fastighet helt används i rörelse eller jordbruk av annat i koncernen ingående bolag. Motsvarande bör gälla sk oäkta koncerner, dvs om två eller flera bolag ägs av samma ägare, samt om bolagets fastighet helt används i en av bolagets ägare bedriven rörelse.

Värdering av utländska dotterbolag bör ske på motsvarande sätt.

I bilaga lämnas ett exempel på värdering av koncern.

6 Speciella frågor för ekonomiska föreningar och handelsbolag (kommanditbolag)

RSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

Av 3 § 1 mom. d) SFL framgår att bl a andelar i ekonomiska föreningar och bolag utgör skattepliktig förmögenhet, som därför även skall värderas för förmögenhetsbeskattningen. Med bolag avses i detta sammanhang även oskiftat dödsbo som vid inkomsttaxeringen skall behandlas som handelsbolag.

I 4 § sjätte stycket SFL anges värderingsgrunderna för värdepapper, vilket innebär att samma värderingsregler gäller för andelar i ekonomiska föreningar och handelsbolag som för aktier i aktiebolag — se punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ SFL.

Det bör beaktas att ekonomiska föreningar och handelsbolag inte påförs någon utskiftningsskatt varför sådan skuld inte skall avräknas för detta slag av företag.

Värdet av andel i ekonomisk förening, vars behållna tillgångar vid likvidation endast delvis skall skiftas mellan medlemmarna, tas upp till ett värde som motsvarar den del av föreningens förmögenhet som skulle fallit på andelen, om föreningen trätt i likvidation (4 § elfte stycket SFL).

Värdet av andel i bostadsrättsförening tas upp enligt särskilda regler (se 3.1).

7 Gemensamma regler

Särskilt värde på minoritetsaktier bör i regel åsättas endast på begäran av bolaget eller aktieägare och om tillfredsställande motivering lämnas. Om sådant värde understiger genomsnittsvärdet av aktierna i bolaget, bör skillnaden tilläggas värdet på majoritetsaktierna.

I fråga om bolag med stam- och preferensaktier kan särskilda värden åsättas de olika aktieserierna beroende på de olika förmåner, som är förknippade med aktierna. Preferensaktiernas värde är beroende bl a av den utdelning som lämnas och på möjligheten att vid likvidation få utdelning. Aktiestockens hela värde utöver vad som belöper på preferensaktierna tilläggs stamaktierna. Vid substansvärderingen räknas i sådana fall preferenskapitalet och eventuell ackumulerad utdelning som skuld.

Om hembudsskyldighet för aktier föreligger kan detta, beroende på villkoren i hembudsklausulen, påverka värdet av minoritetsposter.

Värdet av aktierna beräknas på det faktiska antalet aktier vid utgången av beskattningsåret. Har aktiekapitalet efter bokslutsdagen höjts genom ny- eller fondemission eller har aktiekapitalet sänkts beaktas detta, dock endast om ändringarna registrerats hos patent- och registreringsverket före beskattningsårets utgång.

Det framräknade värdet avrundas nedåt på lämpligt sätt.

Den omständigheten att bolagets förmögenhetsvärde är negativt medför inte att aktiernas värde får räknas av vid förmögenhetsbeskattningen, dvs aktien skall i så fall tas upp till 0 kronor.

De förslag till värden som lämnas av länsstyrelserna sammanställs i en för hela riket gemensam aktievärderingslista.

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1983 års taxering.

Exempel på värdering av koncern

Moderbolag (MB)			
Tillgångar	1 000	Skulder	900
Aktier i A	200	Eget kapital	350
Aktier i B	50		
	<hr/>		<hr/>
	1 250		1 250
Dotterbolag 1 (DB 1)			
Tillgångar	1 100	Skulder	900
		Eget kapital	200
	<hr/>		<hr/>
	1 100		1 100
Dotterbolag 2 (DB 2)			
Tillgångar	600	Skulder	550
		Eget kapital	50
	<hr/>		<hr/>
	600		600

Förutsättningar

DB helägda av MB. Alla bolagen rörelsedrivande.

Värdet på tillgångarna och skulderna enligt balansräkningarna för MB och DB 1 antas överensstämma med de lägsta värden som får tillämpas vid förmögenhetsberäkningen. För DB 2 antas vid denna beräkning tillgångarna ha ett värde av 500 och skulderna överensstämma med värdet enligt balansräkningen.

Inga rörelsefrämmande poster

Tillskjutet belopp i MB 50

FörmögenhetsberäkningRSFS 1982:50
RSV Dt 1982:18

	Koncernen	
Tillgångar ./ . skulder		
MB		100
DB 1		200
DB 2		<u>-50</u>
Värde före avdrag för utskiftningsskatteskuld	250	250
Tillskjutet belopp (MB)	<u>50</u>	
Återstår	200	
Utskiftningsskatteskuld 40 % av återstående belopp	80	
Hälften därav	40	<u>-40</u>
Substansvärde		210
30 % därav och förmögenhetsvärde för koncernen		63

**Riksskatteverkets föreskrifter m m
om värdering av förmån av fri och delvis fri bil vid
inkomst av tjänst;¹**RSV Dt
1982:19

RSFS 1982:53

utfärdade den 22 oktober 1982.

1 Inledning**1.1 Allmänt om lagstiftningen**

Regeringen har med stöd av 42 § kommunalskattelagen (KL) uppdragit åt RSV att för varje kalenderår fastställa föreskrifter för värdering av bilförmån. Värdet av fri eller delvis fri bil skall enligt anvisningarna till nämnda paragraf bestämmas enligt schablon på grundval av genomsnittliga faktiska kostnader för innehav av bilar i olika pris- och åldersklasser vid olika årliga körsträckor. Bilen skall anses ha körts minst 1 000 mil i privat bruk under året om inte den skattskyldige kan göra sannolikt att den privata körsträckan har varit kortare.

Utgångspunkten för värderingen är att förmånsvärdet skall motsvara den inbesparing av kostnader som förmånshavaren gör genom bilförmånen. Det skattepliktiga förmånsvärdet bör följaktligen motsvara de kostnader förmånshavaren skulle ha haft om han själv ägt bilen. Det är emellertid inte möjligt att i varje enskilt fall göra en exakt beräkning av dessa kostnader. Värderingen måste i stället ske efter vissa schabloner. Dessa grundas på uppgifter om genomsnittliga faktiska kostnader för bilar i olika pris- och åldersklasser vid olika årliga körsträckor.

¹Jfr RSFS 1981:44 RSV Dt 1981:18

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

1.2 Skattepliktig bilförmån

Med bilförmån avses sådan förmån som innebär att den skattskyldige för privat bruk får utnyttja bil på grund av anställning eller uppdragsförhållande. Detta gäller även i de fall förmånsgivaren tillhandahåller sk leasingbil. Med bilförmån jämställs fall där den skattskyldige genom anställning, uppdragsförhållande, aktivt deltagande i föreningsarbete eller liknande kunnat erhålla förmånligt hyresavtal. Skatteplikt föreligger även om avtalet ingåtts med annan än förmånsgivaren t ex med utomstående uthyrningsföretag, om det föreligger ett samband mellan det förmånliga hyresavtalet och anställningen eller uppdragsförhållandet.

Som skattepliktig bilförmån räknas även sådana fall där förmånligt hyresavtal erhållits beroende huvudsakligen på att bilen även skall utnyttjas i betydande omfattning för reklamändamål.

Även i fall då den skattskyldige själv äger bilen kan en med bilförmån jämställd förmån föreligga. Så är fallet om bilen på en anställnings- eller uppdragsförhållande har förvärvats på mycket förmånliga villkor t ex genom fördelaktigt återköpsavtal och om avtalet reellt sett innebär att bilen kunnat innehas på ett med bilförmån jämförligt sätt. Sådant avtal kan t ex innebära att den skattskyldige förvärvat bilen av sin arbetsgivare utan att behöva erlagga någon kontant likvid och med skyldighet att amortera endast obetydliga belopp.

Med bil avses både personbilar och andra bilar som utnyttjas eller kunnat utnyttjas i huvudsak för personbefordran (t ex lätta lastbilar med skåpkarosseri). För andra bilar får värdet av privat nyttjande beräknas efter en prövning i varje enskilt fall.

2 Värderingsprinciper

2.1 Kostnadsberäkningar

Kostnaden för bil är beroende dels av vissa årsbundna kostnader såsom värdeminskning, skatt och försäkring, dels av milbundna kostnader såsom bensin och reparation.

Det föreligger ett klart samband mellan en bils nyanskaffningspris och de årsbundna kostnaderna, dvs ju högre bilens nyanskaffningspris är desto högre blir de årsbundna kostnaderna. Det föreligger som regel motsvarande samband mellan bilens prisklass och de milbundna kostnaderna.

Värderingen av bilförmån kan därför som regel ske utifrån i huvudsak två faktorer, nämligen bilens prisklass och antalet körda mil.

I nedanstående tabell anges de förmånsvärden som för där angivna prisklasser och körsträckor skall tas upp som skattepliktigt förmånsvärde. Värdena har beräknats med utgångspunkt från att samtliga kostnader för bilen har betalats av annan än förmånshavaren (dvs helt fri bil). Tabellbeloppen motsvarar således vad det genomsnittligt under inkomståret skulle ha kostat att äga och köra en bil i viss prisklass ett visst antal mil.

I tabellen anges olika värden för nya och äldre bilar inom resp pris- och körsträckeklass. Med nya bilar avses de två senaste årens modeller

(vid 1983 års taxering bilar av årsmodell 1981 eller senare). Med äldre bilar avses två till sex år gamla bilar, dvs vid 1983 års taxering bilar av årsmodell 1977–1980. För bilar som är av äldre årsmodell än de i tabellen angivna bör lägre värde sättas (se punkt 5 tredje stycket).

Den del av bilkostnaderna som utgörs av kapitalkostnad, beräknas efter en viss procentuell andel av genomsnittliga nyanskaffningspriset för senaste årsmodell i respektive prisklass. Denna kostnad beräknas för prisklasserna I–III efter 11 %, för prisklasserna IV och V 12 % och för prisklass VI 13 %. För äldre bilar beräknas procentsatsen till 6 för prisklasserna I–III och 7 för prisklasserna IV–VI. Procentsatserna avser 1 000 mils årlig körsträcka.

Vid förmånsvärderingen medräknas även den del av bilkostnaderna som utgörs av finansieringskostnad, dvs en beräknad ränta på bilens värde. Denna del bestäms med utgångspunkt i bilens värde och efter en beräknad marknadsränta, justerad med hänsyn till avdragsrätten för skuldräntor. Marknadsräntan bestäms till 2 % över riksbankens diskonto vid årets ingång. Räntan beräknas till en tredjedel av denna marknadsränta avrundad till närmast högre procenttal. För inkomståret 1982 är räntan därför 4 %.

Den omständigheten att bilkostnaderna kan delas upp på års- resp milbundna kostnader medför att förmånsvärdet kan sägas bestå av två delar – en fast och en rörlig del. Den fasta delen av förmånsvärdet avser värdet att disponera bilen och den rörliga delen svarar mot värdet av det faktiska nyttjandet, dvs antalet körda mil. De förmånsvärden som anges i form av särskilda tabellbelopp motsvarar således det sammanlagda beloppet av dessa båda värden. Förmånsvärdena har beräknats med utgångspunkt i att dispositionsrätten åtnjutits under hela inkomståret. Eftersom någon uppdelning av förmånsvärdet inte sker, bör förmånsvärdet jämkas om exempelvis dispositionsrätten avsett kortare tid, dvs inte åtnjutits under hela inkomståret (se punkt 5.3).

RSVs föreskrifter ► RSV har fastställt följande förmånsvärden (tabellbelopp) för 1983 års taxering.

Prisklass samt årsmodell	Värde vid årlig körsträcka (privatkörning i mil)				
	500	1 000	1 500	2 000	2 500
IA 1981– 1977–1980	8 000 6 400	10 700 8 900	13 100 11 700	15 400 14 400	17 800 17 100
IB 1981– 1977–1980	8 400 6 600	11 100 9 200	13 600 12 000	16 000 14 700	18 300 17 500
II 1981– 1977–1980	9 400 7 500	12 400 10 200	15 000 13 200	17 600 16 200	20 200 19 200
III 1981– 1977–1980	11 200 8 900	14 700 12 000	17 700 15 500	20 700 18 900	23 600 22 200
IV 1981– 1977–1980	14 500 11 600	18 700 15 300	22 300 19 500	25 800 23 500	29 300 27 500
V 1981– 1977–1980	18 000 14 100	23 000 18 400	27 100 23 300	31 200 27 900	35 300 32 600
VI 1981– 1977–1980	23 800 17 700	29 800 22 900	34 800 28 700	39 700 34 300	44 600 39 900

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

I bilaga 1 har lämnats en förteckning över bilar i olika prisklasser för värdering av fri eller delvis fri bil vid 1983 års taxering. ◀

För att underlätta förmånsvärderingen för körsträckor som ligger mellan de i ovanstående tabell angivna miltalerna har RSV utarbetat en hjälptabell (bilaga 2). Milkostnaden för privata körsträckor understigande 500 mil, beräknas som 1/500 av förmånsvärdet för 500 mil.

Exempel

Förmånsvärdet för en bil i prisklass III av årsmodell 1981 eller senare som körts 1 800 mil privat beräknas på följande sätt.

Värdet för 1 500 mil	17 700
Värdet för ytterligare 300 mil ($300 \times 6,00$)	1 800
	<hr/>
	19 500

2.2 Värdering av bilförmån i de fall bilen anskaffats huvudsakligen för privat bruk

Om förmångsgivaren anskaffar bil som är avsedd att helt eller huvudsakligen utnyttjas för förmånshavarens privata bruk, skall förmånsvärdet bestämmas till ett belopp motsvarande hela eller huvudsakliga delen av de bilkostnader som har belastat förmångsgivaren (företaget). Värdet får dock inte beräknas lägre än vad som framkommer vid en schablonmässig värdering enligt dessa föreskrifter.

Om bilförmån lämnats till en större grupp anställda eller till flertalet anställda inom ett företag trots att dessa inte har något egentligt behov av bil för tjänsteresor, får detta i regel antas innebära att bilen anskaffats helt eller huvudsakligen för privat bruk.

Motsvarande situation får anses föreligga i de fall fåmansföretag anskaffar bil trots att behovet i företaget av transporter m m är förhållandevis obetydligt. I sådana fall får i regel bilen anses huvudsakligen anskaffad för företagsledarens privata bruk, om inte bilen utnyttjats för privat bruk av annan delägare eller anställd i företaget.

Av 35 § 1 a mom KL framgår bl a att om fåmansföretag anskaffar bil eller annan lös egendom som uteslutande eller så gott som uteslutande är avsedd att utnyttjas för företagsledarens eller någon honom närstående persons privata bruk skall företagsledaren beskattas för belopp motsvarande anskaffningskostnaden som inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. Om sådan beskattning skett med anledning av företagets anskaffning av bilen, bör förmånsvärdet beräknas endast utifrån de kostnader som belastat företaget för bilens privata bruk exempelvis i form av bensin, reparationer o d.

Fåmansföretag är enligt 42 § 4 mom taxeringslagen (TL) skyldigt lämna de uppgifter som är erforderliga för att bl a företagsledare skall kunna beräkna sina skattepliktiga inkomster från företaget t ex för värdering av förmån av fri bil.

3 Schablonmässig värdering enligt tabell

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

3.1 Prisklassificering

RSVs föreskrifter ► Vilken prisklass en viss bilmodell skall hänföras till bör som regel bedömas utifrån nyanskaffningspriset. Med nyanskaffningspris avses cirkapriset för inkomstårets årsmodell. Enbart det förhållandet att bilen inköpts begagnad eller att bilen inköpts ett tidigare år för ett lägre pris än nypriset på senaste årsmodell bör inte föranleda avvikelse från tabellens prisklass. Å andra sidan bör bilen som regel inte placeras i högre prisklass därför att bilens anskaffningskostnad är högre till följd av att bilen försetts med särskild utrustning såsom bandspelare eller dragkrok.

I stort sett samtliga biltyper för vilka dessa föreskrifter kan bli tillämpliga har med angivande av prisklass upptagits i bilaga 1.

I de fall en viss bil inte finns med i denna bilaga och bilen inte enbart utifrån nyanskaffningspriset kan hänföras till en viss prisklass får även andra förhållanden beaktas såsom försäkringsföretagens klassificering, bensinförbrukning m m.

Bilar upp till och med högsta prisklassen bör alltid anses hänförliga till någon av de angivna prisklasserna. För värdering av dyrare bilar se punkt 5.5. ◀

3.2 Utredning om privat körsträcka

För att med tillämpning av angivna tabellvärden bedöma bilförmånens värde krävs uppgift om hur mycket bilen utnyttjats för privat bruk under inkomståret. Med privat bruk avses allt utnyttjande av bilen förutom de resor som företas i tjänsten åt den arbets- eller uppdragsgivare som tillhandahåller förmånen. Sålunda räknas både resor mellan bostad och arbetsplats och resor som företas åt annan uppdragsgivare som privata resor.

Har bilen även utnyttjats i t ex skattskyldigs egen rörelse eller jordbruk bör även detta utnyttjande räknas som privat vid värdering av bilförmån. Å andra sidan medges i inkomstslaget rörelse respektive jordbruk avdrag med den del av det skattepliktiga förmånsvärdet som motsvarar bilens utnyttjande i dessa förvärvskällor.

Den skattskyldige bör genom löpande förda noteringar kunna ange i vilken omfattning bilen utnyttjats för privat bruk. Kravet på löpande förda anteckningar om antalet körda mil kan normalt begränsas till att avse enbart resorna i tjänsten. I den mån tillförlitlig uppgift om bilens totala användning under året kan lämnas, dvs om det privata nyttjandet kan framräknas med ledning av dessa uppgifter och anteckningar om bilens mätarställning vid inkomstårets början och slut, bör den skattskyldiges uppgifter godtas även om några löpande anteckningar inte finns om privatkörningen. Detta förutsätter dock att de lämnade uppgifterna kan visas motsvara en sannolik privatkörning med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

Företagsledare i fåmansföretag bör däremot alltid föra löpande noteringar om såväl tjänste- som privatresor. Av noteringar om tjänsteresor bör förutom körsträcka även framgå besökta orter, företag o d.

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

4 Schablonmässig beräkning av privat körsträcka

Om det privata nyttjandet inte kan beräknas med ledning av löpande förda noteringar får körsträckan schablonmässigt beräknas efter viss minsta längd beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

4.1 Generell regel om lägsta körsträcka

Föreligger inte några begränsningar i dispositionsrätten bör uppgift om kortare körsträcka för privat bruk än 1 000 mil godtas endast om den skattskyldige kan göra sannolikt att körsträckan varit kortare. Körsträckan får inte antas ha understigit 1 000 mil enbart därför att bilen använts i tjänsten eller att det funnits möjlighet att utnyttja annan bil för privat bruk.

Lägre värde än i tabellen angivet belopp för 500 mils körning bör inte godtas om inte särskilda skäl föranleder det.

4.2 Bilen utnyttjas inte regelmässigt för tjänsteresor

Den vid punkt 4.1 angivna generella lägsta minimisträckan för privat bruk på 1 000 mil understiger betydligt den genomsnittliga körsträckan för personbilar i allmänhet. Denna förhållandevis korta körsträcka på 1 000 mil får emellertid ses mot bakgrund av att förekomsten av tjänstebil fram till för några år sedan i första hand fick antas ha föranletts av ett betydande behov av bil för tjänsteresor. Antalet sådana bilar som främst har till syfte att tillgodose ett privat nyttjande har dock ökat kraftigt under senare år. Värderingen bör därför i dessa fall i möjligaste mån ske med utgångspunkt i en jämförelse med vad eget bilnehav skulle ha kostat.

Arten och omfattningen av tjänsteanvändningen kan ge ledning för att bedöma om bilförmånen till sin karaktär är att jämföras med en kontant löneförmån. Om bilen inte regelmässigt utnyttjas för tjänsteresor bör därför högre krav ställas på den skattskyldige i fråga om utredning om det faktiska utnyttjandet under året. Normalt bör i sådana fall antas att det privata nyttjandet för helt år räknat uppgått till lägst 1 500 mil om inte den skattskyldige kan göra sannolikt att körsträckan varit kortare. Kortare körsträcka bör dock inte godtas enbart av den anledningen att bilen bara använts vid tillfälliga tjänsteuppdrag och att den i övrigt stått till disposition för sådana uppdrag.

Den omständigheten att bilen inte regelmässigt används i tjänsten torde även underlätta möjligheterna för den skattskyldige att beräkna bilens privata nyttjande under inkomståret. Den schablonmässiga uppskattningen av det privata nyttjandet, dvs i de fall utredning saknas eller är bristfällig, bör därför sättas vid en nivå som i stort sett motsvarar den genomsnittliga körsträckan för bilar i allmänhet.

4.3 Bilen utnyttjas regelmässigt för tjänsteresor

Den generella lägsta körsträckan på 1 000 mil skall tillämpas om bilen regelmässigt används för tjänsteresor. Frågan om bilen regelmässigt utnyttjas för tjänsten får som regel bedömas utifrån företagens behov av

transporter samt arten och omfattning av verksamheten i övrigt. Ett regelmässigt utnyttjande i detta avseende får normalt anses förutsätta att bilen så gott som dagligen används i tjänsten. Vidare får ett regelmässigt utnyttjande anses föreligga om bilens nyttjande för tjänsteresor är mycket omfattande (som regel mer än 1 000 mil per år) eller att bilen regelbundet utnyttjas för transport av verktyg, utrustning m m.

Värdet av bilförmån bör sålunda i dessa fall inte beräknas efter kortare privat körsträcka än 1 000 mil om det inte kan göras sannolikt att körsträckan varit kortare.

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

4.4 Bilen utnyttjas i betydande omfattning för resor mellan bostad och arbetsplats

RSVs föreskrifter ► RSV har i särskilda föreskrifter¹ angett grunderna för beräkning av avdrag för resor med bil mellan bostad och arbetsplats. Skattskyldig som åtnjutit förmån av fri eller delvis fri bil och använt bilen mellan bostad och arbetsplats medges avdrag under de förutsättningar och i enlighet med de grunder som anges i nämnda föreskrifter.

I de fall nämnda föreskrifter innebär att avdrag får medges med ledning av faktiska kostnader (t ex handikapp), skall avdrag medges med den del av förmånsvärdet för helt fri bil som motsvaras av resorna mellan bostad och arbetsplats i förhållande till det totala privata nyttjandet. Om exempelvis bilen totalt utnyttjas 1 500 mil för privat bruk, varav 1 000 mil avser resor mellan bostad och arbetsplats, får avdrag medges med två tredjedelar av förmånsvärdet för 1 500 mil. ◀

Resor mellan bostad och arbetsplats räknas som privata resor. Det föreligger normalt ett visst samband mellan dessa resor och den totala körsträckan för privat bruk. Den totala privata körsträckan blir som regel längre ju längre resorna mellan bostad och arbetsplats är eftersom det alltid föreligger ett visst behov av andra privata resor. Den schablonmässiga bedömningen av körsträckan som anges ovan under punkterna 4.1—4.3 bör dock inte frångås enbart på grund av det förhållandet att resorna mellan bostad och arbetsplats uppgår till högst 500 mil.

Överstiger resorna mellan bostad och arbetsplats 500 mil och saknas uppgifter om den faktiska körsträckan bör beroende på bilens nyttjande i övrigt även dessa resor beaktas vid den schablonmässiga bedömningen av lägsta körsträcka.

Lägre värden än i tabellen angivna bör inte åsättas.

¹ RSFS 1982:54 RSV Dt 1982:20

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

Schablonmässig beräkning av privat körsträcka om bilen även används för resor mellan bostad och arbetsplats.

Årlig total körsträcka mellan bostad och arbetsplats					
	mindre än 500 mil	500—749	750—999	1 000—1 249	1 250— eller mer
Bilen används regelmässigt i tjänsten (jfr punkt 4.3)	1 000	a)	1 500	+ 500 ^{b)}	+ 500 ^{b)}
Bilen används inte regelmässigt i tjänsten (jfr punkt 4.2)	1 500	1 500	a)	2 000	+ 750 ^{b)}

a) Körsträcka motsvarande den dubbla körsträckan mellan bostad och arbetsplats.

b) Körsträcka motsvarande summan av körsträckan mellan bostad och arbetsplats och den körsträcka som anges i tabellen. Den körsträcka som anges i tabellen avser annan privat körning än mellan bostad och arbetsplats.

5 Avvikelse från tabellvärden i vissa fall

RSVs föreskrifter ► De förmånsvärden som kommer att anges i form av särskilda tabellbelopp kommer att beräknas med utgångspunkt i vad det skulle kosta genomsnittsbilisten att äga och utnyttja en motsvarande bil under inkomståret. För att i viss mån beakta de faktiska skillnader som föreligger beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kommer dessa förmånsvärden att fastställas till något lägre belopp än vad som motsvarar faktiska marknadsvärden. Förmånsvärdet bör därför i normalfallet inte beräknas lägre än vad som framkommer vid en värdering efter dessa värden.

Jämkning bör t ex inte ske av den anledningen att det privata nyttjandet i huvudsak utgjorts av resor mellan bostad och arbetsplats, eller om det på bilarna förekommit reklamskyltar, firmanamn och liknande. I vissa fall kan dock skäl föreligga att beräkna förmånsvärdet med ledning av andra omständigheter än prisklass om det är uppenbart, att förmånshavaren disponerat en väsentligt större och dyrare bil än han med hänsyn till sitt inkomstläge och sina förhållanden i övrigt skulle hållit sig med, om han själv skulle stått för kostnaderna. Sådan jämkning bör dock inte föranleda att värdet beräknas lägre än vad som motsvarar värdet för prisklass II.

För bilar av äldre årsmodeller än vad som anges i tabellen, dvs vid 1983 års taxering årsmodell 1976 eller tidigare, bör lägre värde sättas beroende bl a på att den årliga värdeminskningen är väsentligt mindre för sådana bilar. Värdet bör i dessa fall som regel beräknas till tre fjärdedelar av förmånsvärdet för nyare (1981 års modell och yngre) bilar enligt tabellen.

Skäl för jämkning kan även anses föreligga om dispositionsrätten är väsentligt begränsad exempelvis av den anledningen att bilen regelmässigt utnyttjas för privat bruk av annan person som inte tillhör den skattskyldiges familj. ◀

Nedan angivna punkter, 5.1 – 5.6, utgör ytterligare exempel på sådana situationer där jämkning får anses motiverad.

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

5.1 Bilen är att jämställa med arbetsverktyg

RSVs föreskrifter ► Om förmånshavaren kan visa att han med hänsyn till tjänstebehovet varit tvungen att disponera nya eller förhållandevis stora bilar får — om omständigheterna inte föranleder annat — förmånsvärdet beräknas som om bilen varit av äldre årsmodell eller i lägre prisklass. Denna situation får exempelvis anses föreligga om bilen i betydande omfattning använts för personbefordran av kunder, leverantörer eller liknande, dvs bilen kan anses framstå som ett led i företagets allmänna representation. I nu nämnda fall kan förmånshavaren anses ha disponerat en väsentligt större och dyrare bil än han skulle ha gjort om han själv hade stått för kostnaderna.

Motsvarande situation får anses föreligga om bilen så gott som dagligen används för längre tjänsteresor, vilket i regel får anses vara fallet om den årliga körsträckan i tjänsten överstiger 3 000 mil.

Kännetecknande för nämnda fall är att bilen kan anses ha utgjort en form av arbetsverktyg.

Med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall kan i så fall jämkning ske dels genom att förmånsvärdet beräknas efter en bil i lägre prisklass, dock inte lägre än prisklass II, dels genom att förmånsvärdet beräknas efter bil i högre åldersklass. ◀

5.2 Bilen utnyttjas för transport av verktyg m m

RSVs föreskrifter ► Om bilen regelmässigt använts för transport av verktyg, utrustning o d och detta medfört att det privata nyttjandet avsevärt begränsats bör det med ledning av tabellen beräknade värdet minskas, dock med högst 1 000 kr. Sådan jämkning förutsätter dock att utrustningen o d både krävt stort utrymme och att det är förenat med stora svårigheter att lasta av denna. I de fall jämkning medges enligt punkt 5.1 får dock värdet inte minskas med mer än 500 kr. ◀

5.3 Förmån under del av året

RSVs föreskrifter ► Om förmånen har åtnjutits under endast del av året kan värdet normalt beräknas med utgångspunkt i det värde som skulle ha gällt om förmånen åtnjutits under hela året. Den privata nyttjandegraden får vidare antas ha samma omfattning under hela året som under den tid bilen faktiskt utnyttjats. Det skattepliktiga förmånsvärdet kan i dessa fall beräknas till så stor del av det beräknade förmånsvärdet för helt år som motsvarar den tid under året förmånen åtnjutits. ◀

Exempel

Förmånen har åtnjutits under 9 månader. Den privata körsträckan uppgår under denna tid till 1 500 mil. För helt år kan den privata körsträckan beräknas till 2 000 mil

$$\left(= \frac{12}{9} \times 1\,500 \right).$$

Det skattepliktiga värdet kan beräknas till $\frac{9}{12}$ av förmånsvärdet för 2 000 mil.

5.4 Förmån av delvis fri bil

RSVs föreskrifter ► De förmånsvärden som har angetts för olika prisklasser och körsträckor utgår från att förmånshavaren disponerar bilen kostnadsfritt för privat bruk. Om den skattskyldige själv betalar vissa utgifter för bilen antingen till förmångivaren eller någon annan, skall det skattepliktiga förmånsvärdet beräknas endast utifrån de slag av utgifter som förmångivaren svarat för.

Samma värde erhålls i princip om det anvisade tabellvärdet i stället minskas med de utgifter som betalats av förmånshavaren. Om förmånshavaren själv betalat exempelvis kostnader för bensin, reparation, skatt, försäkring minskas tabellvärdet med vad som faktiskt erlagts, dock endast till den del detta belöper på privata resor.

Tabellvärdet minskas även med eventuell sk fast avgift, som exempelvis utgår per månad eller per mil (leasingavgift o d) och som betalats av förmånshavaren. Eftersom något negativt förmånsvärde aldrig kan föreligga får minskningen dock motsvara högst det med ledning av tabellen beräknade värdet. I här avsedda fall bör särskild utredning alltid lämnas som skall visa dels hur förmånsvärdet beräknats, dels vilka utgifter förmånshavaren själv haft för privata resor. I fråga om betalningar till arbetsgivaren bör även framgå på vilket sätt dessa erlagts. Återstående belopp utgör skattepliktigt förmånsvärde. Till den del kostnaderna belöper på resor i tjänsten o d medges vid inkomstberäkningen avdrag enligt vanliga regler med belopp motsvarande de faktiska kostnaderna för dessa resor. Eventuella resekostnadsersättningar skall å andra sidan alltid tas upp som inkomst. Detta gäller således även om arbetsgivaren inte har att lämna uppgift om sådana ersättningar.

Om den skattskyldige för sitt privata nyttjande erlagt en fast avgift som avser att täcka även tid efter utgången av inkomståret bör tabellvärdet minskas även påföljande år om avgifterna tidigare inte helt kunnat avräknas.

Mindre utgifter för underhåll, såsom för tvätt avräknas inte från förmånsvärdet. Motsvarande gäller i fråga om utgifter för särskild utrustning (t ex vinterdäck, radio, dragkrok). Förmånsvärdet får vidare aldrig minskas av den anledningen att förmånstagaren haft kostnader för garage o d beläget i eller i närheten av bostaden. Om garaget anskaffats så gott som uteslutande med hänsyn till bilens utnyttjande i tjänsten, exempelvis om bilen speciellt inretts och använts för att förvara dyrbarare materiel, medges avdrag enligt de regler som i övrigt gäller för avdrag i inkomstslaget tjänst. Om garage inte behövs av sådan anledning men förmångivaren ändå tillhandahållit garage o d bör skäligt belopp tas upp som skattepliktig förmån. ◀

5.5 Dyrare bil än prisklass VI

RSVs föreskrifter ► För bilar som inte finns angivna i bifogad förteckning och vars nyanskaffningspris inte oväsentligt överstiger prisklass VI bör förmånsvärdet beräknas på så sätt att förmånsvärdet för prisklass VI ökas med visst belopp. Tillägget bör beräknas utifrån den del av nyanskaffningspriset för senaste årsmodell som överstiger 160 000 kr. Tillägget bör för nyare bilar beräknas till 1/10 av denna skillnad och till 1/20 för äldre bilar. ◀

5.6 Sk lyxbilar i fåmansföretag

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

I anvisningarna till 42 § KL anges en särskild värderingsregel för de fall en företagsledare i fåmansföretag eller honom närstående person fått utnyttja bil som är betydligt dyrare än vad som kan anses erforderligt med hänsyn till företagets verksamhet.

I sådana fall skall till det beräknade förmånsvärdet läggas ett belopp som kan anses motsvara skillnaden mellan de faktiska kostnader för bilens användning i verksamheten och de för verksamheten erforderliga kostnaderna.

I vad mån en bil är betydligt dyrare än vad som kan anses erforderligt med hänsyn till verksamheten får bedömas med utgångspunkt från bl a verksamhetens art och omfattning.

Behov av dyrare bil kan föreligga bl a i större fåmansföretag med omfattande internationella affärskontakter, dvs där det framstår som naturligt att bil utnyttjas i representations- eller marknadsföringssyfte.

Endast i undantagsfall bör en dyrare bil än i prisklass V anses erforderlig i fåmansföretag. Om dyrare bil utnyttjas än som kan anses erforderlig, bör uppgift lämnas om bl a bilens användning, samtliga kostnader för bilen som belastat företaget, anskaffningstidpunkt samt skälen för anskaffningen. Vid denna beräkning kan driftskostnaderna för bilen beräknas till vad som faktiskt belastat företaget. Kostnaden för värdeminskning bör däremot medräknas med så stort belopp som motsvarar den verkliga värdeminskningen under året.

Om det framstår som sannolikt att bilen är betydligt dyrare än vad som kan anses erforderligt med hänsyn till verksamheten bör utredning även lämnas om den beräknade kostnaden för en bil som får anses anpassad till verksamheten. Som regel kan denna kostnad beräknas med ledning av de tabellbelopp som anges för bilar i olika prisklasser och för olika körsträckor.

Om storleken av dessa merutgifter som belastat eller kommer att belasta företaget inte kan visas kan i stället förmånsvärdet höjas med följande schablonmässigt beräknade belopp.

Erforderlig bil med hänsyn till företagets verksamhet	Företagets bil motsvarar		
	prisklass IV	prisklass V	prisklass VI
Prisklass III	2 500	4 000	6 500
Prisklass IV	—	3 000	5 500
Prisklass V	—	—	4 000

Om anskaffningskostnaden är högre än vad som motsvarar prisklass VI bör förmånsvärdet höjas med ytterligare 1/10 av den del av bilens anskaffningskostnad som överstiger 135 000 kr. För äldre bilar medräknas endast hälften av ovan angivna värden som tillägg vid förmånsberäkningen.

Dessa föreskrifter m m tillämpas vid 1983 års taxering.

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

Bilaga 1

Förteckning över bilar i olika prisklasser

RSV har klassificerat nedanstående i juli 1982 saluförda bilmodeller på nybilsmarknaden

Prisklass I A

Autobianchi A 112
Citroën Visa Super
 GSA Special
Daihatsu Charade XG
 Charmant sedan
Datsun Cherry
Fiat 127 Comfort
 Ritmo 75 CL, diesel
Ford Fiesta 1,1 L; 1,1 GL; 1,1 S
 Escort 1,6 L
Honda Civic 1300
Mazda 323 DX
Mitsubishi Colt 1200 GL, 1400 GLX
Opel Kadett Std 1,3 S; DL 1,3 S
Peugeot 104 GL, 104 SR
Renault 5 TS
Skoda 120 GLS
Talbot Horizon GL
Toyota Corolla sedan combi, GL
 Starlet DL
Vaz 1300, 1500, 1600, Lada 2105
Volkswagen Polo CL

Prisklass I B

Alfa Romeo Alfasud GL 1,5; TI 1,5; Sprint 1,5
Citroën GSA Pallas, Club, X-3
Ford Fiesta 1,1 Ghia
 Escort 1,6 GL
 Taunus 2,0 L VIP
Honda Quintet
Mazda 323 SDX, 626 DX sedan
Mitsubishi Lancer GLX
Opel Kadett 1,3 SR; GL 1,3 S
 Ascona DL 1,6 S
Peugeot 305 GLS, GLD
Toyota Corolla Liftback
Volkswagen Golf C, diesel; GL, diesel
 Jetta CL, diesel
Volvo 340 L, 340 DL

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

Prisklass II

Alfa Romeo Giulietta 1,8
Audi 80 CL
BMW 318 i
Datsun Bluebird, diesel
 Stanza
Fiat 131 CL
Ford Escort 1,6 GLS; Ghia 1,6
 Taunus 2,0 GL; 2,0 GLS
 Granada 2,0
 Capri 2,0 GL
Honda Accord 1600, 1600 EX, Prelude
Mazda 323 GT, 626 SDX, coupé SDX
Opel Ascona GL 1,6 S; SR 1,6 S
 Rekord DL 2,0 S; GL 2,0 S; GLD
Peugeot 505 GR, diesel, 305 SR, diesel
Saab 600 GLS, 99 GL sedan, 900 GL
Subaru 1800 4WD sedan, station
Talbot Solara GLS
 1510 GLS
Toyota Carina
 Cressida
Vaz Niva Standard
Volkswagen Passat CL, diesel
 Golf GTI
Volvo 340 GLS, 240 DL

Prisklass III

Alfa Romeo Alfetta 2,0 GLE
Audi 80 GL
 100 CL, diesel
BMW 320 i, 320 iA, 518 i
Citroën CX 2000 Reflex, diesel, CX Athena
Datsun Laurel, diesel
Fiat X 1/9 Five Speed
Ford Granada 2,0 L, diesel; 2,0 GL
 Capri 2,0 S
 Taunus Ghia 2,0
Mazda 929 L, 929 DX
Opel Manta GLE 2,0 E
 Rekord GLE 2,0 E, diesel
 Commodore 2,5 E
Peugeot 505 SR, diesel
Saab 900 GLs
Subaru 1800 4WD Super
Toyota Celica Liftback

RSFS 1982:53
RSV Dt 1982:19

Volkswagen Passat GL
Golf GL cabriolet
Jetta GLI
Volvo 240 GL, diesel, GLT 4 cyl.

Prisklass IV

Alfa Romeo Alfetta GTV
Audi GT
BMW 323 i, 323 iA, 528 i, 528 iA
Citroën CX 2400 Pallas, diesel, CX 2500 Limousine D, Familiale D
Ford Granada 2,8 i L; 2,8 i GL; 2,8 injection
Transit 120, diesel
Mazda 929 coupé
Mercedes Benz 200 sedan, 200 D, 240 D
Peugeot 505 SRD Turbo
Saab 900 EMS, GLE, Turbo
Talbot Tagora GLS, DT
Volkswagen Scirocco GTI
Buss, diesel
Volvo GLT 6 cyl., GLT turbo

Prisklass V

Audi 200 T
Chevrolet Suburban
Chevy Sport van
Ford Granada Ghia 2,8 i
Jeep Cherokee
Mercedes Benz 300 D, 230 E, 240 TD, 300 TD
Oldsmobile Cutlass Brougham,
Brougham Cruiser
Opel Senator 3,0 E; Monza 3,0 E
Porsche 924
Volvo 760 GLE

Prisklass VI

BMW 728i A
Mercedes Benz 230 CE, 300 TDT, 300 D
long special
Porsche 944 coupé, 911 SC, 924 Turbo

Bilaga 2

Hjälpstabell för uträkning av förmånsvärde

Körsträcker i mil	500	501— 999	1 000	1 001— 1 499	1 500	1 501— 1 999	2 000	2 001— 2 499	2 500	2 501—
	Totalt	Per mil	Totalt	Per mil	Totalt	Per mil	Totalt	Per mil	Totalt	Per mil
Prisklass/ årsmodell										
I A 1981— 1977—1980	8 000 6 400	+ 5,40 + 5,00	10 700 8 900	+ 4,80 + 5,60	13 100 11 700	+ 4,60 + 5,40	15 400 14 400	+ 4,80 + 5,40	17 800 17 100	+ 4,80 + 5,40
I B 1981— 1977—1980	8 400 6 600	+ 5,40 + 5,20	11 100 9 200	+ 5,00 + 5,60	13 600 12 000	+ 4,80 + 5,40	16 000 14 700	+ 4,60 + 5,60	18 300 17 500	+ 4,60 + 5,60
II 1981— 1977—1980	9 400 7 500	+ 6,00 + 5,40	12 400 10 200	+ 5,20 + 6,00	15 000 13 200	+ 5,20 + 6,00	17 600 16 200	+ 5,20 + 6,00	20 200 19 200	+ 5,20 + 6,00
III 1981— 1977—1980	11 200 8 900	+ 7,00 + 6,20	14 700 12 000	+ 6,00 + 7,00	17 700 15 500	+ 6,00 + 6,80	20 700 18 900	+ 5,80 + 6,60	23 600 22 200	+ 5,80 + 6,60
IV 1981— 1977—1980	14 500 11 600	+ 8,40 + 7,40	18 700 15 300	+ 7,20 + 8,40	22 300 19 500	+ 7,00 + 8,00	25 800 23 500	+ 7,00 + 8,00	29 300 27 500	+ 7,00 + 8,00
V 1981— 1977—1980	18 000 14 100	+ 10,00 + 8,60	23 000 18 400	+ 8,20 + 9,80	27 100 23 300	+ 8,20 + 9,20	31 200 27 900	+ 8,20 + 9,40	35 300 32 600	+ 8,20 + 9,40
VI 1981— 1977—1980	23 800 17 700	+ 12,00 + 10,40	29 800 22 900	+ 10,00 + 11,60	34 800 28 700	+ 9,80 + 11,20	39 700 34 300	+ 9,80 + 11,20	44 600 39 900	+ 9,80 + 11,20

SKATTENYTT 1983

SKATTENYTT — officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund, TOR — som under 1983 utkommer med sin 33:e årgång, har allt sedan starten 1951 kunnat glädja sig åt en fortgående ökning av prenumerationsstocken och trycks f n i en upplaga på 23 500 ex. Förklaringen till denna utveckling och framgång torde vara att söka i att SKATTENYTT satt som sitt mål att genom artiklar och diskussionsinlägg i aktuella beskattningsfrågor alltid hålla läsekretsen à jour med allt som händer på detta område. Redaktionen har förmanen att bland sina medarbetare räkna personer, som genom sin verksamhet på skilda områden skaffat sig stor insikt och erfarenhet i beskattningsfrågor.

SKATTENYTT vill vara ett forum för olika åsikter. Redaktionen hälsar därför med glädje som medarbetare alla som vill ge uttryck för sin mening i de frågor som faller inom tidskriftens intressesfär.

SKATTENYTT utkommer med tolv nummer per år varav i regel två dubbelnummer och kommer liksom tidigare att innehålla *Meddelanden från Riksskatteverket*. Dessa meddelanden, som ingår under särskild avdelning i tidskriften och utkommer i två serier, varav serie I behandlar direkt skatt — taxering och serie II indirekt skatt — mervärdeskatt, erhålles sålunda kostnadsfritt av varje prenumerant på SKATTENYTT. Abonnemang på enbart *Meddelanden från Riksskatteverket 1983* kan även ske mot ett pris av 70:— per år och serie. Vid samtidigt abonnemang på både serie I och II 1983, kr 100:—

Abonnemangsavgift på SKATTENYTT 1983 kr 110:— inkl. moms., med inbunden årsvolym 1983 kr 210:— inkl. moms. o. porto. För medlemmar i TOR och länsförening, kr 95:— resp. kr 195:—.

Vi är tacksamma om Ni väntar med att betala prenumerationsavgiften tills dess Ni erhåller inbetalningskort.

SKATTENYTTS motto kommer liksom hittills att vara:

för enhetlig och rättvis taxering samt förståelse
mellan taxeringsmyndigheter och skattskyldiga
mot slentrian och byråkratism.

Stockholm och Leksand i december 1982.

TIDSKRIFTEN SKATTENYTT
Redaktionen